

Cumhurbaşkanlığı Kararı (28.03.2020) Çerçevesinde Belediye Paylarından Kesinti Yapılmamasının Kapsamı

UYARI: Makale'nin tamamına, sitemize üye girişi yaptıktan sonra ulaşabilirsiniz. Siteye üye değilseniz, lütfen ÜYE OL butonuna tıklayarak üye olunuz. Üyelik esnasında, girilen bilgilerin şüpheli olması halinde, üyeliğiniz silinecektir.

Cumhurbaşkanlığı Kararı (28.03.2020) Çerçevesinde Belediye Paylarından Kesinti Yapılmamasının Kapsamı

Halil MEMİŞ^[1]

MİARGEM Başkanı

1. Giriş

29.03.2020 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan 28.03.2020 tarihli Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 15/3/2010 tarihli ve 2010/238 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan [Büyükşehir Belediyeleri, İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Bunların Bağlı Kuruluşlarının Borçlarına Karşılık Genel Bütçe Vergi Gelirleri Tahsilat Toplamı Üzerinden Ayrılacak Paylardan Yapılacak Kesintilere İlişkin Esaslara](#) bir geçici madde eklenerek, anılan Esaslar uyarınca yapılacak kesinti oranların, 2020 yılı Nisan, Mayıs ve Haziran aylarında genel bütçe vergi gelirlerinden ödenecek paylar için yüzde sıfır olarak uygulanması öngörülmüştür.

Burada, tarafımıza ulaşan sorulardan, bu kesintilerin neleri kapsadığı konusunda tereddütlerin olduğu anlaşılmıştır.

Öncelikle, bu kesintilerin neleri kapsayıp kapsamadığını anlamak için, yukarıda adı geçen

Esasların neyi kapsadığına bakmak gerekecektir.

2. Yasal Düzenlemeler

Bakanlar Kurulunun 2010/238 sayılı Kararı ile yürürlüğe konulan[2] Büyükşehir Belediyeleri, İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Bunların Bağlı Kuruluşlarının Borçlarına Karşılık Genel Bütçe Vergi Gelirleri Tahsilat Toplamı Üzerinden Ayrılacak Paylardan Yapılacak Kesintilere İlişkin Esaslar'ın amacı[3]; "her ay genel bütçe vergi gelirleri tahsilat toplamı üzerinden il özel idareleri ve belediyelere ayrılacak paylardan, 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanununun 7 nci maddesinde tanımlanan borçlarına karşılık yapılacak kesintilerin oranı ve alacaklı kurumlar arasında dağılımına ilişkin hususları" belirlemektir.

Esaslar'da ayrıca, Esasların il özel idareleri, belediyeler ve bağlı kuruluşlarının;

1. 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre takip edilen Devlete olan borçları,
2. 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamında tanımlanan Hazine alacağı niteliğindeki borçları,
3. İller Bankasına olan borçları ile
4. Sosyal Güvenlik Kurumuna olan borçları,
5. 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun geçici 3 üncü, 5393 sayılı Belediye Kanununun geçici 5 inci maddeleri kapsamında uzlaşma sağlanmış borçları ile bu maddeler kapsamındaki kuruluşlara olan ve 31/12/2006 tarihi itibarıyla tahakkuk etmiş ve uzlaşma sağlanmamış olan borçlarına karşılık,

bu idareler adına her ay genel bütçe vergi gelirleri tahsilat toplamı üzerinden ayrılacak paylarından yapılacak kesintileri kapsadığı hükme bağlanmıştır[4].

Atıf yapılan Kanununun 7 nci maddesinde ise şu borçlar sayılmıştır:

İl özel idareleri ve belediyeler ile bu idarelere bağlı kuruluşların ve bunlara ait tüzel kişilerin,

- 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre takip edilen Devlete olan borçları,

- 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi

Hakkında Kanun kapsamında tanımlanan Hazine alacağı niteliğindeki borçları,

- İller Bankasına olan borçları ile sosyal güvenlik kuruluşlarına olan borçlarına ve

- 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun geçici 3 üncü, 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun geçici 5 inci maddeleri kapsamında uzlaşma sağlanmış borçları ile bu maddeler kapsamındaki kuruluşlara olan ve 31/12/2006 tarihi itibarıyla tahakkuk etmiş ve uzlaşma sağlanmamış olan borçlarına karşılık,

bu idareler adına her ay genel bütçe vergi gelirleri tahsilatı toplamı üzerinden ayrılacak tutardan, alacaklı idarelerin talebi üzerine, ilgisine göre Maliye Bakanlığı veya İller Bankası tarafından kesinti yapılarak alacaklı idarelere ödenir.

Aynı maddenin 5 inci fıkrasına göre yapılacak kesintilerin oranlarını; alacakların nev'ine, alacaklı kuruluşlara, belirlenecek kriterler çerçevesinde borçlu kuruluşları borç ödeme kapasitelerine göre gruplandırmak suretiyle ayrı ayrı veya topluca tespit etmeye, kesinti ve mahsup işlemlerine ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye, Cumhurbaşkanı yetkilidir.

2. Kapsama Giren Borçların Sınıflandırılması

Anılan Esaslar'ın 4 üncü maddesine göre kapsamdaki il özel idareleri, belediyeler ile bağlı kuruluşların borçları;

(a) 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun geçici 3 üncü ve 5393 sayılı Belediye Kanununun geçici 5 inci maddeleri kapsamında uzlaşma sağlanmış borçlar ile 6552 sayılı İş Kanunu ile bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması ile Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanunun geçici 2 nci maddesi kapsamında yeniden düzenlenen borçlar.

(b) 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun geçici 3 üncü ve 5393 sayılı Belediye Kanununun geçici 5 inci maddeleri uyarınca, alacakları uzlaşma kapsamındaki özel hukuka tabi kuruluşlara olan ve 31/12/2006 tarihi itibarıyla uzlaşma sağlanmamış borçlar.

(c) 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre takip edilen Devlete olan borçlar, İller Bankasına olan borçlar, Sosyal Güvenlik Kurumuna olan borçlar ile 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamında tanımlanan Hazine alacağı niteliğindeki borçlar.

(ç) 3/8/2016 tarihli 6736 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun kapsamında yeniden yapılandırılan ve genel bütçe vergi gelirleri tahsilat toplamı

üzerinden ayrılan paylardan kesinti yoluyla tahsil edilecek borçlar.

(d) 18/5/2017 tarihli ve 7020 sayılı Kanun kapsamında yeniden yapılandırılan ve genel bütçe vergi gelirleri tahsilat toplamı üzerinden ayrılan paylardan kesinti yoluyla tahsil edilecek borçlar.

(e) 11/5/2018 tarihli ve 7143 sayılı Vergi ve Diğer Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun kapsamında yeniden yapılandırılan ve genel bütçe vergi gelirleri tahsilat toplamı üzerinden ayrılan paylardan kesinti yoluyla tahsil edilecek borçlar.

Şeklinde sınıflandırılır.

3. Kesinti Oranı

Esasların 5 inci maddesine göre;

(a) 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun geçici 3 üncü ve 5393 sayılı Belediye Kanununun geçici 5 inci maddeleri kapsamında uzlaşma sağlanmış borçlar ile 6552 sayılı İş Kanunu ile bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması ile Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanunun geçici 2 nci maddesi kapsamında yeniden düzenlenen borçlar.

(b) 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun geçici 3 üncü ve 5393 sayılı Belediye Kanununun geçici 5 inci maddeleri uyarınca, alacakları uzlaşma kapsamındaki özel hukuka tabi kuruluşlara olan ve 31/12/2006 tarihi itibarıyla uzlaşma sağlanmamış borçlar.

(c) 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre takip edilen Devlete olan borçlar, İller Bankasına olan borçlar, Sosyal Güvenlik Kurumuna olan borçlar ile 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamında tanımlanan Hazine alacağı niteliğindeki borçlar.

için il özel idareleri, belediyeler ve bağlı kuruluşlar adına her ay genel bütçe vergi gelirleri tahsilat toplamı üzerinden ayrılacak paylarından % 40 oranında kesinti yapılır.

4. Değerlendirme

29.03.2020 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan Cumhurbaşkanlığı Kararında, 15/3/2010 tarihli ve 2010/238 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Büyükşehir Belediyeleri, İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Bunların Bağlı Kuruluşlarının Borçlarına Karşılık Genel Bütçe Vergi Gelirleri Tahsilat Toplamı Üzerinden Ayrılacak Paylardan

Yapılacak Kesintilere İlişkin Esaslara eklenen geçici 16 ncı maddeye atfen “Bu Esaslar uyarınca yapılacak kesinti oranları, 2020 yılı Nisan, Mayıs ve Haziran aylarında genel bütçe vergi gelirlerinden ödenecek paylar için yüzde sıfır olarak uygulanır.” denilmiştir.

Bu Esaslar kapsamındaki borçlar ise yukarıda sayıldığı üzere;

1. 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre takip edilen Devlete olan borçları,
2. 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamında tanımlanan Hazine alacağı niteliğindeki borçları,
3. İller Bankasına olan borçları ile
4. Sosyal Güvenlik Kurumuna olan borçları,
5. 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun geçici 3 üncü, 5393 sayılı Belediye Kanununun geçici 5 inci maddeleri kapsamında uzlaşma sağlanmış borçları ile bu maddeler kapsamındaki kuruluşlara olan ve 31/12/2006 tarihi itibarıyla tahakkuk etmiş ve uzlaşma sağlanmamış olan borçları,

Olarak sıralanmıştır.

Cumhurbaşkanlığı Kararında herhangi bir istisnaya yer verilmemiş ve yapılacak kesinti oranlarının yüzde sıfır olarak uygulanacağı belirtilmiştir.

Bu nedenle; Cumhurbaşkanlığı Kararı göre üç ay boyunca, yukarıda sıralanan borçlara karşılık hiçbir kesinti yapılmayacak ve İller Bankası payı, tahakkuk miktarı kadar gönderilecektir.

[1] İçişleri Bakanlığı Eski Mahalli İdareler Başkontrolörü / Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreteri (E)/D.K.Belediyeler Birliği Genel Sekreteri (E)

[2] 19 Mart 2010 tarih ve 27526 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmıştır.

[3] Madde 1/(1)

[4] Madde 1/(2)

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: etin Emeç Bulvari Hürriyet Cad. No: 2/12 ankaya ANKARA